Vasútrekord

Tízmillió tonna árut szállítottak

A MÁV Szegedi Igazgatóságának legújabb értékelése szerint az öt dél-alföldi megyében dolgozó 13 000 vasutasuk összehangolt jó munkájának eredményeként, áruszállítási rekorddal zárták a múlt évet: a felszabadulás óta először szállítottak egy év alatt 10 millió tonna árut. Ezzel 400 000 tonnával túlteljesítették tavalyi tervüket. A területről elsősorban a jellemző gabonát, cukorrépát és más mezőgazdasági terméket továbbították a tervezettnél nagyobb mennyiségben, s ugyanilyen sikerrel oldották meg az oda irányított iparcikkek, építőanyagok szállítását, rakodását.

Máris megtették az előkészületeket, hogy az idei feladatokat is hasonló sikerrel oldják meg. Ezt szolgálja egyebek között, hogy a különféle építő vállalatokat, úgynevezett előszállításokra ösztönzik, vagyis arra, hogy minél több sódert, követ és más építőanyagot lehetőleg ezekben a hónapokban szállítsanak a tárolóhelyeikre. A vasút vagonparkja ugyanis ilyenkor kevésbé foglalt, mint a nyári hónapokban. Ezért ezeknek a vállalatoknak jelentős fuvardíj-visszatérítést is adnak. A Dél-magyarországi Építő Vállalat 430 000 forintot, a Közúti Építő Vállalat 200 000 forintot kapott vissza legutóbb ilyen címen. Eddig 12 nagyvállalattal kötöttek ilyen előszállítási szerződést. Ezek összesen 380 000 tonna építőanyagot szállíttatnak a vasúttal az első negyedévben.

Megalakult a művelődési otthonok tanácsa

Csütörtökön, tegnap tartotta alakuló ülését a művelődési otthonok országos tanácsa a Művelődésügyi Minisztériumban. 1972 márciusában határozta el a művelődési otthonok III. országos konferenciája ennek a szervnek a létrehozását, ugyanis mindeddig nem volt ezen a területen véleményező, javaslattevő, tanácsadó testület.

A most megalakult testület fő feladatai közé tartozik, hogy együttműködjék a művelődési otthonokat érintő állásfoglalások, irányelvek, javaslatok kidolgozásában. A művelődési otthonok, klubházak és klubkönyvtárak tevékenysége összehangolásában. (MTI)

A kiváló munkás

Könnyű felelni arra a kérdésre, menynyi munkás dolgozik az iparban. 1973. októberében számuk 1 millió 266 ezer volt. Arra azonban jóval nehezebb, sőt, szinte lehetetlen válaszolni, közülük hányan kiválóak, vitathatatlan mesterei — kockáztassuk meg: művészei — szakmájuknak? A gyárakat járva, a műhelyek mindennapi életének történeteit megismerve, mind erősebb a meggyőződés: sokan vannak. Gyalusok és szerkezeti lakatosok, szerszámkészítők, műszerészek, öntők, vájárok, mintakészítők, esztergályosok, szövők, szobrászok, szállítómunkások, gépkocsivezetők, nők, férfiak vegyesen, s minden mesterségben. Abban sincs hiba, hogy a társak, a műhely- és üzembeliek ne tudnák, kik azok akiktől tanulhatnak, akikre a főnöség a legkényesebb, a legsürgősebb munkát is rábízhatja, akik, ha úgy hozza a dolgok sora, egy-egy bonyolult feladatban segítenek az üzemmérnöknek éppúgy, mint a szerkesztőknek a gyártmányfejlesztésen. A kiváló munkást nem kinevezik, nem kitüntetéssel adják meg a rangját. A maga tehetsége, rátermettsége, hivatástudata, s a környezeti hatások szerencsés találkozása alkotja meg, s formálja e típust, azok táborát, akik nélkül lassúbb lenne az ipar haladása, akadozóbb az üzem munkája, tétovább, többször zsákutcába tévedő a gyártás- és gyártmányfejlesztés.

Csavarjunk egyet a társadalmi elismerés tv-készülékének gombján, hogy élesebbé tegyük a képet. Vajon azt látjuk a képernyőn, hogy a kiváló munkások mindenkor és mindenben megkapják tevékenységük anyagi, erkölcsi értékét? Túl sok kép váltja egymást, egybevágók és ellentétesek, bármiféle egyértelmű válasz után kérdőjelet téve. Mert lelni kiváló munkást a parlamenti képviselők között, de ugyanakkor nem számít ritkaságnak az a vállalat, ahol „titok" a városi, megyei, községi tanácstagi tisztet ellátó, vagy más közéleti feladatot vállaló munkások neve; csak a brigád tud megbízatásukról. S az sem ritkaság, hogy a városi pártbizottság ülésein találó észrevételeket, segítő bírálatot elmondó munkást a gyárban, a vállalatnál nem kérdezi senki, s ha kérdezetlenül szól, leintik, mert ugyan kiváló a szakmájában, de „a vállalati ügyekbe ne beszéljen bele".

Sűrűn leírjuk, elmondjuk: a fizikai munkának nincs elég becsülete. Igaz. S még kevesebb a híre, rangja a jók közül is a legjobbaknak, a kiválóknak, azoknak, akik szinte a tökéletességig fejlesztették szakmájuk ismeretét, s ezeknek az ismereteknek az alkalmazását. Ha van is hírük, rangjuk, nagyon ritkán terjed túl a gyár, a vállalat kerítésén, nem tud róla a lakóhely, a család környezete — például az iskola, ahová a gyermek jár! —, s még kevésbé a másik üzem, a saját vállalat többi telepe.

Meghökkentő lenne — mert kérdésemre legalábbis ezt hallottam válaszként — a gyár hosszú évtizedeken át kiválóan dolgozó munkásáról elnevezni egy brigádot? Szebb, sokatmondóbb a „Törekvés", az „Egyetértés", név, mint a nemrég elhunyt munkásé, akit időnként nyugdíjasként is nélkülözhetetlennek tartottak, sokszor behívtak, álljon újra a marógép mellé? S káromlása lenne-e belénk ivódott szokásainknak, ha a községben, a városban utcát neveznének el egy-egy évtizedekig is teljes szívvel, nagy hozzáértéssel tevékenykedő munkásról, aki termelt, eközben szakemberek sorát is fölnevelte, segítette?

S mi történnék, ha nemcsak a művész papát, a vezető beosztást betöltő szülőt emlegetné a pedagógus a gyerekek előtt követendő példaként, hanem azt is, aki „csak" munkás, de a maga dolgában, a saját területén több, értékesebb, mint a fél-művész, fél-műkedvelő zenész, festő, az éppen-hogy főosztályvezető, igazgató?

Havi átlagban — 1973. januárja és októbere között — 2360 forint volt az iparban a munkások bére. Az átlag persze elfedi az ennél jóval nagyobb kereseteket, de még ennek ismeretében sem tarthatjuk kielégítőnek a kiválóak javára történő megkülönböztetést, s még kevésbé az anyagiakon túli megbecsülést. Egy-egy gyár, vállalat ugyan esetleg megadja ezt, de tágabb körben már nem jut figyelem rá. Holott mind vállalati, mind szélesebb méretekben önérdek a legjobbak sokoldalú elismerése, tisztelete, a szó nemes értelmében vett népszerűsítése.

A kiváló munkás példája, társadalmi rangja, közmegbecsülése tettekre váltja a szavakat, ezrek, tízezrek előtt bizonyítja, hogy minden foglalkozás fontos a társadalomnak, hogy minden mesterséget lehet hivatásként űzni. Szeretni, minél tökéletesebben csinálni, meglelni benne az alkotás édes örömét. A kiváló munkás — kérdezzük csak meg bátran őket! — nem cserélne senkivel. Ám rangjuk, társadalmi tekintélyük, anyagi, erkölcsi megbecsülésük akkor lesz rendben, ha majd sokan irigylik őket, ha sokan cserélnének velük szívesen, azaz, ha majd sokan követik példájukat.

M. G.

Tíz új busz Szegeden

Ács S. Sándor felvétele

A Széchenyi téren próbajáratra sorakoztak fel az új panorámabuszok. Beszerzésükre a 10-es Volán közel 11 millió forintot költött

Szokatlan esemény volt tegnap délelőtt Szegeden, a Széchenyi téren. Tíz darab új Ikarusz, panoráma 260 típusú autóbusz állt egymás mellett sorban, arra várva, hogy átadják őket a város közlekedésének korszerűsítésére, gyorsítására. Szervezetlenül is valóságos kis ünnepség kerekedett, a járókelők kíváncsiak voltak az eseményre, amelyen részt vett *dr. Biczó* György, a városi tanács elnöke és *dr. Ozvald* Imre, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára is.

Dr. Csiszár Károly, a 10-es Volán igazgatója rövid beszédben méltatta a szegedi autóbuszhálózat fejlődésének fontosságát. Hangsúlyozta, hogy az új, modern autóbuszok beállításával jelentősen javul és gyorsul Szegeden az autóbuszközlekedés.

A közeli napokban fokozatosan állnak a forgalomba az új buszok, amelyek közül nyolc darab a tarjáni 10-es vonalon közlekedik majd, kettő pedig a Szeged—Újszeged közötti forgalmat segíti. Ilyen típusú autóbuszokat először kapott Szeged.

Egy-egy kocsiban 22 ülőhely és 74 állóhely van. Műszaki adataik közül érdemes kiemelni az automata rendszerű sebességváltót, amely lényegesen megkönnyíti a városi közlekedésben a buszvezetők munkáját. A kocsik háromajtósak. A felszállási rend a következő: a hátsó ajtón léphetnek fel a bérlettel utazók, az elsőn a készpénzzel fizetők. Leszállás a középső ajtón. Az új buszok beállításával a 10-es Volánnak lehetősége nyílt új vonalak létrehozására, például a tarjáni víztoronytól a Marx térig, Tarjántól az újszegedi kendergyárig. A forgalomból ugyanakkor régebbi kocsikat elvezényelnek más vonalakra a közlekedés gyorsítása érdekében.

Befejezték a paprikaszárítást

Jól tartható és raktározható

A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat központi üzemében és gyáregységeiben lényegében befejezték a tájkörzet ültetvényein az elmúlt őszön leszüretelt 25 000 tonnányi főszerpaprika-termés szárítását. Összesen 20 millió liter vizet „vontak ki" a felhasogatott és a magháztól megfosztott paprikacsövekből. A piros fűszernek-való így romlási veszteség nélkül, szinte korlátlan ideig eltartható, s viszonylag kis helyen raktározható. Ezt a félkész paprikát bármikor megőrölhetik, s teljesen friss áruként szállíthatják a világ minden tájára.

Korábban ez a munka gyakran a nyári hónapokig elhúzódott. Nemrégiben az ország legnagyobb élelmiszerszárító apparátusát koncentrálták Szegedre és a környékbeli telephelyekre, ahol elsősorban a helyi szénhidrogén-medence földgázával működő, szalagrendszerű berendezések rekordidő alatt eltávolították a paprika nedvtartalmát. A Szegedtől távolabbi telepeken levő szárítóberendezések működtetése azért is előnyös, mert nem kell több ezer tonna „paprikavizet" a központi gyárba feleslegesen és költségesen szállítani.

A nagy teljesítményű szárítóberendezéseket a továbbiakban is kihasználják: különféle szárított ételeket, gulyás- és más levesporokat, tömény halászlét tartalmazó ételkockákat készítenek a segítségükkel.

Vizsgálat a húsiparnál

Megfelelően foglalkozik dolgozóival a vállalat

A városi tanács vb illetékes szakigazgatási szervei törvényben előírt feladatainak megfelelően időnként egy-egy vállalatnál megvizsgálják, hogy a dolgozók érdekében hozott művelődésügyi, egészségügyi és munkaügyi jogszabályokat hogyan tartják meg. Legutóbb a Csongrád megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalatnál tartottak ellenőrzést. A vizsgálat eredményeiről a múlt héten számoltak be a végrehajtó bizottságnak.

Tájékoztatójuk mindenekelőtt a művelődésügyi kérdésekkel foglalkozott. Megállapították: a vállalat komoly erőfeszítéseket tesz, hogy az általános és szakmai műveltség javításának feltételeit megteremtse dolgozói számára. Ez mindenképpen indokolt is, hiszen dolgozóik mintegy negyede nem fejezte be általános iskolai tanulmányait, s közülük jónéhányan 30 évnél fiatalabbak. A TIT szervezésében ezért 80 órás vizsgára előkészítő tanfolyamot indítanak 27 dolgozójuk részvételével, akik eddig még nem szerezték meg az alapfokú képzettséget. A kört mindenképpen szélesíteni kell, hiszen így azok közül, akik nem végezték el az általános iskolát, mindössze 6 százalék tanul.

Más tanulási és továbbképzési formákat is támogat a vállalat. Tavaly szeptemberben például 36 résztvevővel szerveztek ingyenes szakmunkásképző tanfolyamot. Közel ennyien tanulnak tovább alsó-, közép- és felsőfokú oktatási intézményekben. Sokan végeznek különböző tanfolyamokat, például rendszer- és folyamatszervező, könyvelési, hűtőgépész és más szakmai tanfolyamokat.

Tekintélyes összegekkel támogatja a vállalat a dolgozók szabad idejének kulturált eltöltését szolgáló lehetőségeket: a klubot, a könyvtárakat, s közel 100 ezer forintot fordít dolgozói üdültetésére. Különös figyelmet fordítanak az ifjúság és a nők helyzetére vonatkozó párt- és kormányhatározatok végrehajtására. Jelentős az is, hogy a szalámigyár számára 1976-ban 50 férőhelyes óvodát kívánnak átadni.

Jó szervezéssel biztosítják az egészségügyi feladatok megoldását. A napi 3 órás üzemorvosi szolgálaton túl az előírásoknak megfelelően rendszeres szűrővizsgálatokon vesznek részt a dolgozók. Ezen kívül évente szerveznek trachoma- és rákszűrést is. Naponta 3 órában fogászati szakrendelés is működik a vállalatnál. A munkahelyek egészségügyi viszonyai megfelelők (fekete-fehér öltöző, fürdők, tisztálkodási lehetőségek) kivéve a vágóhidon, ahol csak az építkezések befejeztével szűnik meg teljesen a zsúfoltság. Bár a hentesüzem dolgozóinak már tavaly októberben átadták az új öltözőt és fürdőt. Az is komoly eredmény, hogy az üzemi balesetek száma egy év alatt több mint 17 százalékkal csökkent.

A vállalat munkaügyi tevékenysége mindenben megfelel az előírásoknak. Mindenképpen érdemes megemlíteni, hogy a fiatalokat bevonják a vezetésbe: 40 vezető beosztást töltenek be. Lakásgondjaikon is igyekeznek segíteni. Tavaly az első három negyedévben 30 dolgozónak — köztük 12 fiatalnak — adott a vállalat több mint 270 ezer forint kölcsönt erre a célra. A szakmunkás és káderutánpótlás biztosítására 1972-ben például közel 300 ezer forint ösztöndíjat fizetett ki a vállalat a tanulóknak. Az albérletben lakó ipari tanulók számára hozzájárulást biztosítanak és húszférőhelyes iparitanuló-szállást tartanak fenn.

A városi tanács végrehajtó bizottsága elfogadta a szakigazgatási szervek megállapításait és a vállalatnak tett ajánlásait. Az ajánlások között többek közt szerepel például az általános iskolát befejezők számának növelése, a szocialista brigádok kulturális vállalásainak intenzívebb támogatása, a jóléti alapból művelődési célra fordított hányad növelése és még több más javaslat.

Kubai küldöttség hazánkban

A HNF Országos Tanácsának meghívására csütörtökön Budapestre érkezett a kubai forradalom védelmére alakult bizottságok (CDR) küldöttsége. A delegáció vezetője H. Martinez, a külügyi osztály vezetője. A kubai küldöttség megbeszéléseket folytat az országos titkárság vezetőivel az együttműködés további bővítéséről.